

τοὺς δὲ νόμους τοῦ Λυκούργου, αὐτοὶ τε οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ἐγκριτότεροι τῶν Ἑλλήνων Ἡρόδοτος, Ἀριστοτέλης, Στράβων, Πλούταρχος, ἔλεγον ἐκ Κρήτης παραληφθέντας. Τὸ δωριστὶ ζῆν ἐσήμαινε διαιτᾶσθαι κατὰ τοὺς θεσμούς τοῦ Λυκούργου, οἵτινες δὲν ἦσαν δωριστοὶ καὶ. παρεκτὸς τῆς Σπάρτης, εἰς οὐδεμίαν ἄλλην δωρικὴν πόλιν ἀναφαίνονται. Δωρικὸς ρυθμὸς ἐκλήθη ὁ ἀρχαιότατος καὶ ἀπλουστάτος ἑλληνικὸς ρυθμὸς, ὅστις τοσοῦτον ὀλίγον ἦτο ἰδιάζων τοῖς Δωριεῦσιν, ὥστε βραδύτερον ἐν τῇ δωρικῇ Κορίνθῳ ἀνεπλάσθη τὸ ποικιλιότερον τῶν κιονοκρανῶν. Περὶ τοῦ δωρικοῦ ρυθμοῦ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅ,τι ἔλεγεν ὁ Ἡρόδοτος περὶ τῆς δωρίδος ἐσθῆτος· πᾶσα ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ τῶν γυναικῶν ἐσθῆς «ἡ αὐτὴ ἦν τὴν νῦν Δωρίδα καλοῦμεν», καὶ ὅ,τι αὐτὸς ὁ Μύλλερὸς περὶ τῶν δωρικῶν γραμμάτων· δωρικὰ ἐκλήθησαν τὰ ἀρχαιότατα ἑλληνικὰ γράμματα.

Οἱ Διοσκουροὶ καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν Τυνδάρεως καὶ Λήδα
(Ἐξ ἀγγείου τῆς Ε' ἑκατονταετηρίδος π. Χ.)

Αὐτοὶ οἱ Σπαρτιάται οὐδόλως ἐπίστευον εἰς τὸν πανάρχαιον τῶν Δωριέων βασιλέα καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Πάμφυλον καὶ Δύμαντα. Ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς πόλεως αὐτῶν, ἣν διέσωσεν ἡμῖν ὁ περιηγητὴς Πausanίας, κατονομάζονται πλεῖστα μνημεῖα ἀναφερόμενα εἰς τὰς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων χρόνων· ἡ μεγάλη τῆς Ἀφειταίδος ὁδὸς ἣτις παρῆγε τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ δρόμου, ὃν προσέθηκεν ἐν αὐτῇ ὁ Ἰκάριος εἰς τοὺς μνηστῆρας τῆς Πηνελόπτης· Ὀρέστου καὶ Ἀγαμέμνονος τάφος· Ἑλένης ἱερὸν· Κάστορος μνήμα· ἄγαλμα Διοσκουρῶν Ἀμβουλίῶν κ. τ. τ. Πλεῖστα δὲ πάλιν ἀναφέρονται μνημεῖα διαιωνίζοντα γεγονότα καὶ ὀνόματα τῶν ἱστορικῶν χρόνων· οἷον Δήμου Σπαρτιατῶν ἀνδριᾶς, Στοᾶ περσικὴ ἀπὸ Μηδικῶν λαφύρων, μνήμα Λεωνίδου, μνήμα καὶ εἰκάνες Πausanίου, τάφος Βρασιίδου κ. τ. τ. Ἀλλὰ μάτην ἠθέλομεν ἀναζητήσαι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἰκόνα ἢ ἡρῶον τοῦ Αἰγυμιοῦ ἢ τοῦλάχιστον τῶν υἱῶν αὐτοῦ Παμφύλου καὶ Δύμαντος, οἵτινες, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἔπεσον ἀμφοτέροι ἐν τῷ ἀγῶνι δι' οὗ οἱ Δωριεῖς ἐγένοντο κύριοι τῆς Πελοποννήσου. Ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης ἐκήρυττον ἑαυτοὺς διαρρηθῆναι Ἀχαιοὺς, οὐχὶ Δωριεῖς. Περὶ τὰ τέλη τῆς ἕκτης ἑκατονταετηρίδος ἦλθεν εἰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης· θελήσας δὲ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἄδυτον τῆς ἐν τῇ ἀκροπόλει θεᾶς, παρεκώλυθη ὑπὸ τῆς ἱερείας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι «οὐ θεμιτὸν Δωριεῦσι παριέναι ἐνταῦθα». Τότε ὁ Κλεομένης δὲν ἐδίστασε νὰ ἀποκριθῇ· «ὦ γύναι, ἀλλ' οὐ Δωριεὺς εἰμι, ἀλλ' Ἀχαιός».

